COMITÉ ANDALUZ DE AGRICULTURA ECOLOGICA

TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta)

2005. gada 14. jūlijā *

Lieta C-107/04

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 234. pantam, ko *Tribunal Supremo* (Spānija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2003. gada 1. decembrī un kas Tiesā reģistrēts 2004. gada 1. martā, tiesvedībā

Comité Andaluz de Agricultura Ecológica

pret

Administración General del Estado,

Comité Aragonés de Agricultura Ecológica.

TIESA (pirmā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs P. Janns [*P. Jann*] (referents), tiesneši K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], H. N. Kunja Rodrigess [*J. N. Cunha Rodrigues*], M. Ilešičs [*M. Ilešič*] un E. Levits,

* Tiesvedības valoda — spāņu.

ģenerāladvokāte J. Kokote [*J. Kokott*],
sekretāre M. Ferreira [*M. Ferreira*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un tiesas sēdi 2005. gada 3. martā,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— Spānijas valdības vārdā — E. Brakehaiss Konesa [*E. Braquehais Conesa*], pārstāvis,

— Grieķijas valdības vārdā — S. Haritaki [*S. Charitaki*] un V. Kondolaims [*V. Kontolaimos*], pārstāvji,

— Eiropas Kopienu Komisijas vārdā — S. Pardo Kvintijana [*S. Pardo Quintillán*], kā arī B. Dohertijs [*B. Doherty*] un F. Himeno Fernandess [*F. Jimeno Fernandez*], pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokātes secinājumus tiesas sēdē 2005. gada 17. martā,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt 2. pantu Padomes 1991. gada 24. jūnija Regulā (EEK) Nr. 2092/91 par lauksaimniecības produktu

bioloģisku ražošanu un norādēm par to uz lauksaimniecības produktiem un pārtikas produktiem (OV L 198, 1. lpp.), kas grozīta ar Padomes 1999. gada 19. jūlija Regulu (EK) Nr. 1804/1999 (OV L 222, 1. lpp., turpmāk tekstā — "Regula Nr. 2092/91"), lai iekļautu lopkopības produkciju.

2 Šo lūgumu iesniedza tiesvedības ietvaros starp *Comité Andaluz de Agricultura Ecológica* [Andalūzijas Bioloģiskās lauksaimniecības komiteja] un *Administración General del Estado.*

Atbilstošās tiesību normas

Kopienu tiesiskais regulējums

3 Regula Nr. 2092/91 ir noteikti Kopienas noteikumi par ražošanu, etiķetēm [marķējumu] un kontroli produktiem, kas iegūti ar bioloģiskās ražošanas metodēm. Kā arī tas izriet no tās piektā apsvēruma, šī regula paredz nodrošināt godīgas konkurences apstākļus šādu produktu ražotājiem, nodrošināt visu ražošanas un pārstrādes posmu pārskatāmību un līdz ar to vairot šo produktu uzticamību patērētāju vidū.

4 Šīs regulas 2. pantā ir noteikts:

"Šajā regulā uzskata, ka produktam piemīt norādes uz bioloģiskās ražošanas metodi, ja marķējumā, reklāmas materiālos vai komerciālos dokumentos šāds produkts, tā sastāvdaļas vai barības sastāvdaļas tiek aprakstītas ar katrā dalībvalstī lietotu apzīmējumu, kas šā produkta pircējam norāda, ka šis produkts, tā sastāvdaļas vai

barības sastāvdaļas ir iegūtas saskaņā ar 6. pantā norādītajiem ražošanas noteikumiem, un it īpaši ar šādiem terminiem vai to parastajiem atvasinājumiem (kā "bio", "eko" u. c.), deminutīviem, atsevišķi vai kombinācijās, izņemot, ja šādus terminus lauksaimniecības produktiem pārtikā vai lopbarībā nepiemēro vai tiem nepārprotami nav saistības ar ražošanas metodi:

— spāņu valodā: *ecológico*,

— dāņu valodā: *økologisk*,

— vācu valodā: *ökologisch*, *biologisch*,

— grieķu valodā: *βιολογικό*,

— angļu valodā: *organic*,

— franču valodā: *biologique*,

— itāļu valodā: *biologico*,

— holandiešu valodā: *biologisch*,

— portugāļu valodā: *biológico*,

— somu valodā: *luonnonmukainen*,

— zviedru valodā: *ekologisk*."

5 Regulas Nr. 2092/91 2. pantā ar Padomes 2004. gada 24. februāra Regulu (EK) Nr. 392/2004 (OV L 65, 1. lpp.) un ar Aktu par Čehijas Republikas, Igaunijas Republikas, Kipras Republikas, Latvijas Republikas, Lietuvas Republikas, Ungārijas Republikas, Maltas Republikas, Polijas Republikas, Slovēnijas Republikas un Slovākijas Republikas pievienošanās nosacījumiem un pielāgojumiem līgumos, kas ir Eiropas Savienības pamatā (OV 2003, L 236, 346. lpp.) grozītajā redakcijā turpmāk ir noteikts:

"Šajā regulā pieņem, ka uz produkta ir norāde par bioloģiskās ražošanas metodi, ja marķējumā, reklāmas materiālos vai tirdzniecības dokumentos šādu produktu, tā sastāvdaļas vai barības sastāvdaļas apzīmē ar terminiem, kas pircējos rada iespaidu, ka produkts, tā sastāvdaļas vai barības sastāvdaļas ir iegūtas atbilstīgi 6. pantā izklāstītajiem ražošanas noteikumiem. Jo īpaši šādus terminus un no tiem veidotos atvasinājumus (piemēram, "bio", "eko" utt.) vai pamazināmās formas, kas izmantotas atsevišķi vai tās kombinējot, visā Kopienā un jebkurā Kopienas valodā uzskata par norādēm par bioloģiskās ražošanas metodi, izņemot — ja tās nepiemēro lauksaimniecības produktiem pārtikā vai barībā vai tām nepārprotami nav nekāda sakara ar šo ražošanas metodi:

— spāņu valodā: *ecológico*,

— čehu valodā: *ekologické*,

— dāņu valodā: *økologisk*,

— vācu valodā: *ökologisch, biologisch,*

— igauņu valodā: *mahe or/ökoloogiline,*

— grieķu valodā: *βιολογικό*

— angļu valodā: *organic,*

— franču valodā: *biologique,*

— itāļu valodā: *biologico,*

— latviešu valodā: bioloģiskā,

— lietuviešu valodā: *ekologiškas,*

— ungāru valodā: *ökológiai,*

— maltiešu valodā: *organiku,*

— holandiešu valodā: *biologisch,*

— poļu valodā: *ekologiczne,*

— portugāļu valodā: *biológico,*

— slovāku valodā: *ekologické, biologické,*

— slovēņu valodā: *ekološki,*

— somu valodā: *luonnonmukainen,*

— zviedru valodā: *ekologisk.*"

6 Regulas Nr. 392/2004 otrajā apsvērumā ir izklāstīti šādi Regulas Nr. 2092/91 2. panta grozījumu iemesli:

"Regula (EEK) Nr. 2092/91 arī paredz Kopienas mēroga aizsardzību noteiktiem terminiem, kas patērētājiem norādīja, ka pārtikas vai barības produkts, vai to sastāvdaļas ir iegūtas saskaņā ar bioloģiskās ražošanas metodi, kas paredzēta minētajā regulā. Šāda aizsardzība attiecas arī uz šo terminu parastajiem atvasinājumiem vai pamazināmajām formām neatkarīgi no tā, vai tās lieto atsevišķi vai kombinētā veidā, un neatkarīgi no tā, kura valoda tiek lietota. Lai novērstu jebkādu nepareizas interpretācijas iespēju attiecībā uz jomu, uz kuru attiecas šāda aizsardzība, minētā regula ir attiecīgi jāgroza."

Valsts tiesiskais regulējums

7 3. panta 1. punkta 1993. gada 22. oktobra Karaliskajā dekrētā Nr. 1852/1993 par lauksaimniecības [produktu] bioloģisku ražošanu un norādēm par to uz lauksaimniecības produktiem un pārtikas produktiem (1993. gada 26. novembra *BOE* Nr. 283, 33528. lpp.) iesākumā ir noteikts:

"Atbilstoši Regulas Nr. 2092/91 2. pantam, uz produkta visos gadījumos ir norādes par bioloģiskām ražošanas metodēm, ja marķējumā, reklāmas materiālos vai tirdzniecības dokumentos šādu produktu vai tā sastāvdaļas apzīmē ar terminu "*ecológico*".

Papildus specifiskām norādēm, kuras var piemērot autonomas kopienas, tāpat ir iespējams izmantot jēdzienus "obtenido sin el empleo de productos químicos de síntesis", "biológico", "orgánico", "biodinámico" un to attiecīgos saliktos nosaukumus, kā arī [šo jēdzienu] atvasinājumus "eco" un "bio" kopā vai [atsevišķi] ar produkta, tā sastāvdaļu nosaukumu vai tā zīmolu."

8 Šis dekrēts ir grozīts ar 2001. gada 11. maija Karalisko dekrētu Nr. 506/2001 (2001. gada 26. maija *BOE* Nr. 126, 18609. lpp.). Tā 3. panta 1. punktā turpmāk ir noteikts:

"Atbilstoši Regulas Nr. 2092/91 2. pantam redakcijā ar grozījumiem, kas paredzēti Regulā (EK) Nr. 1804/1999, katrā ziņā tiek uzskatīts, ka uz produkta ir norāde par bioloģiskām ražošanas metodēm, ja šāds produkts, tā sastāvdaļas vai barības sastāvdaļas marķējumā, reklāmas materiālos vai tirdzniecības dokumentos ir

apzīmētas ar terminu "ecológico" vai tā atvasinājumu "eco" atsevišķi vai kopā ar produkta un tā sastāvdaļu nosaukumu vai tā zīmolu."

9 Atbilstoši šī Karaliskā dekrēta pamatu izklāsta trešajai un piektajai daļai, šie grozījumi bija vajadzīgi, lai izvairītos no jebkādām neskaidrībām attiecībā uz terminiem, kuri, saskaņā ar Kopienu tiesisko regulējumu, attiecas uz bioloģisko ražošanu, un novērst tā rezultātā iespējamo sajukumu patērētāju vidū, ņemot vērā pārtikas nozares faktisko situāciju Spānijā, kurā atvasinājuma "bio" izmantošana ir kļuvusi par tendenci, lai apzīmētu pārtikas produktus, kuriem piemīt noteiktas raksturīgas pazīmes, kas nav saistītas ar bioloģiskām ražošanas metodēm.

Pamata process un prejudiciālie jautājumi

10 *Comité Andaluz de Agricultura Ecológica* iesniedza *Tribunal Supremo* [Augstākā tiesa] prasību par Karaliskā dekrēta Nr. 506/2001 tiesiskumu.

11 Saskaņā ar šīs tiesas teikto, pamata tiesvedības iznākums ir atkarīgs no Regulā Nr. 2092/91, it īpaši tās 2. pantā, sniegtā formulējuma un nozīmes. Lūguma sniegt Tiesas skaidrojumu rezultātā *Tribunal Supremo* uzskatīja, ka prejudiciālie jautājumi ir jāattiecina uz šo regulu tās redakcijā saskaņā ar Regulu Nr. 392/2004, kas ir stājusies spēkā pēc tam, kad tika iesniegts lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu.

12 Iesniedzējtiesa norāda, ka ir jāpārliecinās par tādu valsts tiesību normu saderību ar Kopienu tiesisko regulējumu, kurās bioloģiskās ražošanas metodēm ekskluzīvi tiek lietots termins "ecológico", atvasinājums "eco" un citi tā atvasinājumi un kuras vienlaikus ļauj brīvi izmantot terminu "biológico", atvasinājumu "bio" un citus tā atvasinājumus produktiem, kas neatbilst šīm prasībām.

13 Minēto iemeslu dēļ *Tribunal Supremo* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai Regula [Nr. 2092/1991], kas papildināta ar Regulu [Nr. 1804/1999], visās dalībvalstīs terminus "biologique" un "écologique", kā arī to atvasinājumus "bio" un "eco" uzskata par tādām norādēm, ar kurām pircējam dara zināmu, ka produkts vai sastāvdaļas ir iegūtas atbilstoši bioloģiskās ražošanas metodēm?

2) Vai Regula [Nr. 2092/1991], kas papildināta ar Regulu [Nr. 1804/1999], visās dalībvalstīs terminus "biologique" un "écologique", kā arī to atvasinājumus "bio" un "eco" noteikti attiecina uz produktiem, kuri ir iegūti saskaņā ar šo regulu noteiktām bioloģiskās ražošanas normām?

3) Vai ar Regulas [Nr. 2092/1991], kas papildināta ar Regulu [Nr. 1804/1999], 2. pantu spāņu valodā termins "ecológico" un tā atvasinājums "eco" tiek attiecināts uz produktiem, kas iegūti atbilstoši ar šo regulu noteiktām bioloģiskās ražošanas normām tādā veidā, ka tās nevar būt pretrunā Kopienu tiesību normām, kas paredz spāņu valodā izmantot terminu "biológico" un tā atvasinājumu "bio" produktiem, kuri nav iegūti ar bioloģiskām ražošanas metodēm, ja šī termina un tā atvasinājuma izmantošana tos ir pārveidojusi par vispārīgiem terminiem un atvasinājumiem, kas Spānijā neapzīmē tādas pārtikas preces, kam piemīt noteiktas ar bioloģiskās ražošanas metodēm saistītas raksturīgās pazīmes?"

Par prejudiciālajiem jautājumiem

14 Uzdodot šos prejudiciālos jautājumus, kas aplūkojami kopumā, iesniedzējtiesa vaicā pēc būtības, vai Regulas Nr. 2092/91 2. pants, vēlāk šis pats pants ar Regulu Nr. 392/2004 grozītajā redakcijā, ir interpretējams tādā nozīmē, ka Spānijā tas aizliedz uz produktiem, kuri nav iegūti ar bioloģiskās ražošanas metodēm, to marķējumā, reklāmas materiālos un tirdzniecības dokumentos ietvert norādi "biológico" vai [šī jēdziena] atvasinājumu "bio".

15 Spānijas valdība norāda, ka Regulas Nr. 2092/91 2. pants neaizliedz lietot terminu "biológico" vai tā atvasinājumu "bio" produktiem, kuri nav iegūti ar bioloģiskās ražošanas metodēm, jo šajā pantā minētajā sarakstā spāņu valodā ir minēts vienīgi termins "ecológico". Attiecībā uz Regulu Nr. 2092/91, kas grozīta ar Regulu Nr. 392/2004, Spānijas valdība atzīst, ka varētu piemērot kādu citu interpretāciju, un norāda, ka tā paredz pielāgot valsts tiesisko regulējumu atkarībā no šī procesa un prasības par pienākumu neizpildi [lietā] Komisija/Spānija iznākuma (skat. šīsdienas spriedumu lietā C-135/03, *Recueil*, I-6909. lpp.).

16 Grieķijas un Francijas valdība, kā arī Eiropas Kopienu Komisija, atbildot uz Tiesas uzdoto jautājumu, apgalvo, ka terminus, kuri franču valodā atbilst vārdam "biologique" un "bio", ir vienādi jāaizsargā visā Kopienā un ka tas izriet ne tikai no Regulas Nr. 2092/91 jaunākās, bet arī no tās iepriekšējās redakcijas. Regulas Nr. 2092/91 2. pants ar Regulu Nr. 392/2004 grozītajā redakcijā — ciktāl tas nosaka, ka minētie termini vai to atvasinājumi "tiek uzskatīti par norādēm uz bioloģiskām ražošanas metodēm visā Kopienā un visās Kopienas oficiālajās valodās" — tikai mēģina izskaidrot jau iepriekšējās [Regulas] redakcijā minēto pieeju. Turklāt šī analīze izriet no Regulas Nr. 392/2004 otrā apsvēruma. Bez tam pat tad, ja Regulas

Nr. 2092/91 2. panta sarakstā ir minēts tikai termins "ecológico", attiecībā uz spāņu valodu termins "biológico" un tā atvasinājumi arī ir jāaizsargā Spānijā.

17 No iepriekš minētā sprieduma lietā Komisija/Spānija 33. punkta izriet, ka attiecībā uz marķējumu produktiem, kas iegūti ar bioloģiskās ražošanas metodēm, Regulas Nr. 2092/91 2. pantā ir atsauce uz "norādēm, kuras izmanto katrā dalībvalstī", un "it īpaši uz terminiem [..] vai [to] parastajiem atvasinājumiem", kas minēti sarakstā, kur šajā nozīmē tiek izmantoti viens vai divi termini Kopienas vienpadsmit oficiālajās valodās. Šajā sarakstā piecās no vienpadsmit valodām ir minēts viens termins, kas franču valodā atbilst [terminam] "biologique". Pārējās trīs valodās tiek minēts tikai viens termins, kas franču valodā atbilst terminam "écologique". Vācu valodā, nenorādot atšķirību, tiek minēti divi termini, kas attiecīgi atbilst abiem franču valodas terminiem, un katrā no atlikušajām divām valodām ir minēts cits termins.

18 Attiecībā uz spāņu valodu šajā pantā esošajā sarakstā ir minēts tikai termins "ecológico", kas ietver priedēkli "eco", un, ciktāl Spānijā nav pierādīta dažādu pielietojumu pastāvēšana, Tiesa Komisijas celtās prasības ietvaros nav atzinusi, ka Spānijas Karaliste, neaizliedzot produktu, kuri nav iegūti ar bioloģiskās ražošanas metodēm, ražotājiem lietot citus terminus, tādus kā "biológico" vai tā atvasinājumu "bio", nav izpildījusi savus pienākumus (iepriekš minētā sprieduma lietā Komisija/Spānija 35. punkts).

19 Regulas Nr. 2092/91 2. pantā ar Regulu Nr. 392/2004 grozītajā redakcijā ir precizēts, ka šajā pantā dažādās valodu redakcijās attiecībā uz dalībvalstīm minētajiem terminiem nepiemīt ekskluzīvs, bet gan ieteikuma raksturs, kas arī ietver tulkojumus citās Kopienas oficiālajās valodās. Turklāt, kā to jau norādījusi ģenerāladvokāte savu secinājumu 26.–29. punktā, šīs regulas redakcija atbilst pārtikas preču kopīgā tirgus pastāvošo vajadzību līdzsvarošanai, kopīgās lauksaimniecības, vides, kā arī patērētāju aizsardzības politikas mērķiem.

20 No tā izriet, ka, izņemot terminu "ecológico", Spānijā termina "biologique" tulkojums, kuram atbilstošie termini ir vairākkārt minēti 2. panta sarakstā, turpmāk ir jāattiecina arī uz tiem produktiem, kuri ir iegūti ar bioloģiskās ražošanas metodēm.

21 Neskatoties uz Regulas Nr. 392/2004 otrā apsvēruma redakciju, saskaņā ar kuru ir panākta vienošanās "novērst jebkādu nepareizas interpretācijas iespēju", šis jaunais formulējums tomēr nav tāds, lai ietekmētu Regulas Nr. 2092/91 saturu. Minētā 2. panta jaunās redakcijas pieņemšana ļauj prezumēt likumdevēja gribu grozīt Regulu Nr. 2092/91, nevis atstāt to nemainītu. Neesot šādai gribai, nebija jāpieņem attiecīgās tiesību normas grozījumi (skat. iepriekš minētā sprieduma lietā Komisija/Spānija 38. punktu).

22 Tātad uz prejudiciālajiem jautājumiem ir jāatbild šādi:

— Regulas Nr. 2092/91 2. pants ir jāinterpretē tādā nozīmē, ka tas neaizliedz to, ka Spānijā uz produktiem, kuri nav iegūti ar bioloģiskās ražošanas metodēm, to marķējumā, reklāmas materiālos vai tirdzniecības dokumentos tiek lietota norāde "biológico" vai atvasinājums "bio",

— šis pats 2. pants, kas grozīts ar Regulu Nr. 392/2004 ir interpretējams tādā nozīmē, ka tas turpmāk aizliedz to, ka Spānijā šādiem produktiem to marķējumā, reklāmas materiālos vai tirdzniecības dokumentos tiek lietota norāde "biológico" vai atvasinājums "bio".

Par tiesāšanās izdevumiem

23 Attiecībā uz lietas dalībniekiem pamata lietā šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, kas nav minēto lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (pirmā palāta) nospriež:

1) **2. pants Padomes 1991. gada 24. jūnija Regulā (EEK) Nr. 2092/91 par lauksaimniecības produktu bioloģisku ražošanu un norādēm par to uz lauksaimniecības produktiem un pārtikas produktiem, kas grozīta ar Padomes 1999. gada 19. jūlija Regulu (EK) Nr. 1804/1999, lai iekļautu lopkopības produkciju, ir jāinterpretē tādā nozīmē, ka tas neaizliedz to, ka Spānijā uz produktiem, kuri iegūti ar bioloģiskās ražošanas metodēm, to marķējumā, reklāmas materiālos un tirdzniecības dokumentos tiek lietota norāde "biológico" vai atvasinājums "bio".**

2) **Šis pats 2. pants, kas grozīts ar Padomes 2004. gada 24. februāra Regulu Nr. 392/2004, ir jāinterpretē tādā nozīmē, ka tas turpmāk aizliedz to, ka Spānijā šādiem produktiem to marķējumā, reklāmas materiālos un tirdzniecības dokumentos tiek lietota norāde "biológico" vai atvasinājums "bio".**

[Paraksti]